

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Doetinchem houdende regels omtrent jeugdhulp Nadere Regels Jeugdhulp Doetinchem 2019

Het college van burgemeester en wethouders van Doetinchem;

Overwegende dat het de bevoegdheid heeft om nadere regels te stellen voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Verordening Jeugdhulp gemeente Doetinchem 2019, nader te noemen de Verordening;

Overwegende dat het Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020, de Verordening, het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem en de nadere regels onlosmakelijk zijn verbonden met elkaar;

Gelet op de Jeugdwet, de van kracht zijnde Verordening Jeugdhulp gemeente Doetinchem en het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

Vast te stellen het navolgende:

Nadere regels jeugdhulp Doetinchem 2019

Inleiding

De nadere regels Jeugd zijn de uitwerking van de Verordening Jeugdhulp gemeente Doetinchem op het gebied van onder andere toegang en procedures aangaande een hulpvraag, de wijze van beoordeling en verstrekking van een individuele voorziening, het persoonsgebonden budget en cliëntenparticipatie. De nummering van de artikelen in deze nadere regels komt niet overeen met de nummering van de artikelen in de Verordening.

De Jeugdwet gaat uit van maatwerk. Om toch enige eenheid te brengen in de uitvoering zijn deze nadere regels, inclusief beleidsregels, opgesteld.

Nadere regels zijn algemeen verbindende voorschriften die een uitwerking zijn van wetten of verordeningen. In de Verordening Jeugdhulp wordt in meerdere artikelen aangegeven dat het college nadere regels ter uitvoering van de Verordening vaststelt of kan vaststellen. Deze nadere regels vormen daarmee een nadere invulling van de Verordening en kunnen rechten en plichten voor de inwoner bevatten.

Daarnaast heeft het college de bevoegdheid om op grond van de Algemene wet bestuursrecht beleidsregels vast te stellen. De beleidsregels geven aan op welke wijze het college van haar bevoegdheid gebruik maakt. Deze regels "binden" daarmee het college. Het wordt daarmee voor elke inwoner transparant op welke manier door het college invulling wordt gegeven aan de melding van een hulpvraag. De beleidsregels zijn verwerkt in deze nadere regels, om de samenhang omtrent de melding van een hulpvraag te borgen.

Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020

In de nadere regels Jeugd zijn de visie en uitgangspunten vanuit het beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020 omgezet naar de uitvoering om de doelstellingen te realiseren. In het Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020 staat de ambitie als volgt omschreven: Welbeschouwd is alles wat we in Doetinchem in het sociaal domein doen, gericht op één hoogste doel: zo "normaal" mogelijk meedoen in

de samenleving van alledag. De gemeenteraad heeft dit maatschappelijk effect als volgt geformuleerd: "Iedereen functioneert zo zelfstandig mogelijk en doet zo goed mogelijk mee in de samenleving"

In Doetinchem vinden we het belangrijk dat iedereen weet waar hij aan toe is. Dat betekent dat we werken met een duidelijke kaderstelling die het vertrekpunt vormt voor ons handelen. We zien tien kaderpunten waarbinnen het werken binnen het sociaal domein vorm gegeven wordt.

1. Daar waar mogelijk heeft een inwoner regie op het eigen leven of wordt hij/zij maximaal in staat gesteld zo veel mogelijk eigen regie te kunnen voeren
2. Voor iedereen is een zinvolle deelname aan de samenleving mogelijk
3. We blijven inzetten op vroeg signaleren (aan de voorkant) en preventie
4. We zoeken samen met inwoners naar ondersteuning gericht op resultaat

5. We bieden maatwerk afgestemd op de ondersteuningsbehoefte
6. We zijn eenduidig voor onze inwoners in behandeling, benadering en in doel
7. We werken integraal (over de verschillende beleidsvelden heen)
8. We hanteren een zo ontschot mogelijk budget
9. We borgen de veiligheid van onze inwoners
10. We werken samen waar dat beter is en waar dat het voor onze inwoners makkelijker maakt

Voor meer achtergrondinformatie over de context, visie, uitgangspunten en doelstellingen van het beleidskader voor het sociale domein (inclusief Jeugd) in Doetinchem, verwijzen we naar het Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020.

Privacybeleid

De Gemeente Doetinchem heeft ter uitvoering van de Verordening Jeudhulp overkoepelend privacybeleid opgesteld en vastgesteld, waaronder een apart beleidskader voor het sociale domein.

Preventie

Het preventieve jeugdbeleid is beschreven in de Uitvoeringsagenda jeugd.

Met de Uitvoeringsagenda jeugd wordt het Doetinchemse brede jeugdbeleid in beeld gebracht.

Het voeren van een "positief jeugdbeleid" is bij de vaststelling van dit beleid het uitgangspunt. Zowel VNG als het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) stimuleert en ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het voeren van een positief jeugdbeleid.

Positief jeugdbeleid en positieve gezondheid als uitgangspunt

Positief jeugdbeleid biedt kansen om problemen in opvoedsituaties en het opgroeien van kinderen te voorkomen.

Sinds de drie decentralisaties binnen het sociaal domein naar de gemeenten zijn overgegaan werd "positieve gezondheid" -zoals omschreven door Machteld Huber¹ - gemeengoed. Positieve gezondheid is het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Het past bij de nieuwe wetgeving voor jeugd, zorg, en participatie waar de nadruk ligt op eigen kracht en regie. En het past bij het bijbehorende streven naar een verschuiving van de 2^e naar 1^e en/of de 0^e lijn. En dus past het bij de doelstellingen van DDK. Positief jeugdbeleid en positieve gezondheid zijn een goede basis voor een breed op preventie gericht jeugdbeleid.

Preventie als onderdeel van positief jeugdbeleid

Preventie als onderdeel van het jeugdbeleid is het voorkomen van problemen en het handelen als de eerste signalen van problemen zich voordoen. De verbinding tussen de verschillende verantwoordelijkheden en taken van de gemeente (preventief jeugdbeleid, jeugdgezondheidszorg en jeudhulp) voor jeugd en jongeren kan gevonden worden in preventie. Zeker als we de verschillende niveaus van preventie gebruiken zoals Machteld Huber dat doet binnen het kader van positieve gezondheid. We onderscheiden dan vier niveaus van preventie: universele preventie, selectieve, geïndiceerde en zorggerelateerde preventie.

Figuur 1: Preventie op vier niveaus

---

1) Machteld Huber (arts en onderzoeker www.ipositivehealth.com)

Alle mensen	Voorlichting en bewustwording	Signaleren en adviseren	Vroeg symptoom	Kortdurende Behandeling	Chronische / Gehandicapte n zorg
Maatregelen omgeving	R I	S I	C O	Curatie	Participatie
Universele preventie	Selectieve preventie	Selectieve preventie	Geïndiceerde preventie	Zorggerelateerde preventie	Zorggerelateerde preventie
Gewoon gezond leven	Er op tijd bij zijn	Zelf bijsturen	Bijsturen met hulp	Behandelen	Voorkomen van erger Blijven meedoen

De Uitvoeringsagenda jeugd gaat over de 0e en 1e lijns zorg ingedeeld in vier niveau's van preventie en gaat niet over de specialistische jeugdhulp die we op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau hebben ingekocht en gecontracteerd.

In de verordening Jeugdhulp en in deze nadere regels Jeugdhulp is de toegang naar specialistische jeugdhulp verder uitgewerkt.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Alle definities die in deze regels worden gebruikt, hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet, de hierop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur, uitvoeringsbesluiten, de Verordening Jeugdhulp gemeente Doetinchem en het Besluit Maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem.

Het college van burgemeester en wethouders (verder te noemen: het college) heeft de uitvoering van deze nadere regels gemandateerd aan de directeur van het Buurtplein B.V. (verder te noemen: het Buurtplein). De directeur van het Buurtplein is bevoegd de uitvoering van taken onder te mandateren aan een buurtcoach of jeugd- en gezinswerker.

Algemene voorziening:	(Veelal) bestaande voorzieningen die laagdrempelig en zonder indicatie toegankelijk zijn voor alle inwoners.
Andere voorziening:	Voorzieningen anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen.
Buurtcoach:	Een generalist, werkzaam bij Buurtplein B.V., die beschikt over kennis van het gehele sociale domein: van werk tot jeugd tot zorg tot financiën. De buurtcoach maakt onderdeel uit van het buurtcoachteam. Het buurtcoachteam is multidisciplinair. Dit betekent dat er in het team ook buurtcoaches zijn die naast hun generalistische kennis over een speciale deskundigheid beschikken (een specialisme). We noemen die ook wel: een T-profiel. Hierdoor is het mogelijk om voor een ondersteuningsvraag binnen het team kennis op te halen bij een collega met meer specifieke kennis.
Individuele voorziening(maatwerkvoorziening):	Op de jeugdige of zijn ouders toegesneden voorziening als bedoeld in artikel 2, 2 ^e lid van de Verordening.
Jeugdhulp:	<ul style="list-style-type: none"> - ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen; - het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt; en - het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of

	psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt,
	met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.
Jeugdige:	De persoon die <ul style="list-style-type: none"> • de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt; • de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie het jeugdstrafrecht is toegepast; of • de leeftijd van achttien jaar doch niet de leeftijd van drieëntwintig jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie door het college: <ul style="list-style-type: none"> - is bepaald dat de voortzetting van jeugdhulp als hieronder bedoeld, waarvan de verlening was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, noodzakelijk is; - vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar is bepaald dat jeugdhulp noodzakelijk is; of - is bepaald dat na beëindiging van jeugdhulp die was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, binnen een termijn van een half jaar hervatting van de jeugdhulp noodzakelijk is.
Jeugd- en gezinswerker:	Professional, werkzaam bij Buurtplein B.V., die op een generalistische wijze, dus met kennis van het gehele sociaal domein, hulpvragen over opvoeden en opgroeien oppakt; van lichte enkelvoudige vragen tot complexere gezinsproblematiek. De jeugd- en gezinswerker is SKJ geregistreerd. De jeugd- en gezinswerker biedt ondersteuning, voert regie daar waar nodig en beslist over het al dan niet inzetten/beëindigen van een maatwerkvoorziening uitgevoerd door een specialistische jeugdhulp aanbieder.
Medici:	Huisarts, jeugdarts en medisch specialist zoals bedoeld en nader gedefinieerd in artikel 1.1. Jeugdwet.
Gezinsplan:	Familiegroepsplan zoals bedoeld in artikel 1 van de Jeugdwet, namelijk: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren. Dit plan kan in samenwerking met de buurtcoach of jeugdconsulent worden opgesteld.
Sociaal netwerk en sociale omgeving:	Personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de jeugdige en/of een ouder een sociale relatie onderhoudt. De jeugdwet spreekt veelal over de sociale omgeving: de sociale omgeving wordt breder uitgelegd dan het sociale netwerk; bijvoorbeeld ook een leerkracht met wie de jeugdige nog geen sociale relatie heeft, kan behoren tot de sociale omgeving van de jeugdige en/of ouders.
Opgroei- en opvoedingsproblemen of psychische problemen en stoornissen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen; 2. beperkingen in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie in verband met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem bij een jeugdige die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, en 3. een tekort aan zelfredzaamheid in verband met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking bij een jeugdige die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt;
Ouder:	Begripsbepaling conform artikel 1.1 Jeugdwet, namelijk gezaghebbende ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder.
Overige voorziening:	Overige voorziening als bedoeld in artikel 2 eerste lid Verordening Doetinchem 2015.
Ondersteunings- en budgetplan:	Plan, waaruit blijkt op welke manier het persoonsgebonden budget zal worden ingezet en besteed.

Artikel 2 Woonplaatsbeginsel

De voorzieningen die worden geregeld in deze nadere regels en in de Verordening Jeugdhulp, zijn toegankelijk voor jeugdigen die hun woonplaats in de gemeente Doetinchem hebben en hun ouders. De woonplaats van de ouder met gezag is hierbij in de meeste gevallen leidend.

Conform paragraaf 7.2 van de Jeugdwet gebruikt de gemeente het burgerservicenummer van de jeugdige om te waarborgen dat de te verwerken persoonsgegevens betrekking hebben op de jeugdige. Daarnaast controleert de gemeente ten behoeve van het woonplaatsbeginsel de identiteit van de ouder/gezagsdrager: dat dit mag staat in art. 1.1 Jeugdwet definitie woonplaats, en daarachter het Burgerlijk wetboek en de Wet Algemene Bepalingen BSN (art. 10).

Gemeente Doetinchem zoekt regionale afstemming omtrent de Jeugdhulp voor jongeren zonder vaste woon- en verblijfplaats, waarbij de leefwereld van de jongere het uitgangspunt is.

Artikel 3 Cliëntondersteuning

Cliëntondersteuning is onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen (art. 1.1.1. van de wet). En betreft kortom alle levensdomeinen.

De cliënt bepaalt of en wie hij als cliëntondersteuner wil. Dat kan iemand zijn uit zijn eigen netwerk. Het kan ook een ondersteuner zijn die de gemeente gratis biedt. Dit is de buurtcoach van het Buurtplein of de consultant van een tweede organisatie waar de gemeente een contract mee heeft. De inzet van een tweede organisatie is vanaf het begin van de hulpvraag mogelijk. De cliënt wordt over deze mogelijkheid geïnformeerd wanneer hij wordt uitgenodigd voor een gesprek voor een maatwerkvoorziening'.

Artikel 4 Melding hulpvraag

Met een hulpvraag maakt de jeugdige en/of een (pleeg) ouder duidelijk dat hij behoefte heeft aan ondersteuning en dat hij te maken heeft met belemmeringen in zijn zelfredzaamheid. Een voogd kan namens een minderjarige ook een hulpvraag melden.

De melding kan schriftelijk, elektronisch, telefonisch of mondeling worden gedaan bij de gemeente Doetinchem, Laborijn of op locatie bij het Buurtplein. De jeugdige en/of een (pleeg) ouder kan zich door een derde laten bijstaan om de melding toe te lichten.

In de praktijk kan ook een pleegouder of een ander die de minderjarige verzorgt en opvoedt, zich melden met een hulpvraag; in dat geval wordt afhankelijk van de leeftijd van de minderjarige, zoveel mogelijk afstemming gezocht met de wettelijk vertegenwoordiger en worden het toestemmingsvereiste voor inzetten van jeugdhulp en het woonplaatsbeginsel gerespecteerd. Daar waar in deze nadere regels de ouder genoemd wordt, kan met inachtneming van het bovenstaande met betrekking tot de melding van een hulpvraag en cliëntondersteuning dus ook de pleegouder worden gelezen.

In de wijk kan de jeugdige en/of een ouder terecht bij de buurtcoach en de jeugd- en gezinswerker. Maar ook bij de wijkverpleegkundige of de huisarts. Met deze partijen zoekt de gemeente afstemming zodat een jeugdige en/of een ouder altijd "aan het goede loket is". Zodra duidelijk is dat de hulpvraag zich concentreert op jeugd-/ opgroei- en/of opvoedproblematiek, wordt de vraag door een jeugd- en gezinswerker opgepakt.

Het streven is dat binnen 48 uur na de melding telefonisch contact wordt gezocht met de inwoner en dat uiterlijk binnen twee weken na de eerste melding een gesprek plaatsvindt.

Artikel 5 Onderzoek en aanvraag individuele voorziening

De jeugd- en gezinswerker onderzoekt in een gesprek of meerdere gesprekken met de jeugdige en/of zijn ouders, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig in het kader van de hulpvraag wat de hulpvraag inhoudt en waaruit de behoefte aan ondersteuning bestaat. Hierbij wordt het kind altijd in samenhang gezien met zijn context. Zie Het Gesprek bij deze nadere regels (bijlage I).

Aan het gesprek kunnen indien door de jeugdige en/of ouder gewenst de cliëntondersteuner, de vertrouwenspersoon, een betrokken hulpverlener en derden deelnemen. De jeugdige wordt zoveel mogelijk betrokken bij dit gesprek. Daarbij staat centraal dat de jeugdige zijn mening vrij moet kunnen uiten- indien nodig wordt apart met de jeugdige in gesprek gegaan. Een jeugdige van twaalf jaar en ouder wordt altijd betrokken, mits deze daartoe in staat is.

Het gesprek wordt altijd weergegeven in een gespreksverslag of in een gezinsplan, tenzij met de jeugdige en/of ouder anders wordt afgesproken. Het gespreksverslag of het gezinsplan kan als basis dienen voor de aanvraag van een individuele voorziening.

De jeugd- en gezinswerker kan, met instemming en op verzoek van de jeugdige en/of zijn ouders, informatie inwinnen bij andere instanties, zoals de huisarts of het onderwijs en met hen in gesprek gaan over de meest aangewezen hulp, waaronder ook inzetten/versterken eigen kracht en/of sociale omgeving en het inzetten van algemene, andere of overige voorzieningen.

De jeugd- en gezinswerker informeert de jeugdige en/of ouder over de mogelijkheid zich te laten ondersteunen door een cliëntondersteuner, een vertrouwenspersoon en ondersteuning van anderen; de wens van de jeugdige en/of ouder staat hierbij centraal.

Ook informeert de jeugd- en gezinswerker over het door de gemeente gecontracteerde aanbod en over de mogelijkheden, voorwaarden en werkwijze rondom een persoonsgebonden budget.

Gezinsplan

De jeugd- en gezinswerker brengt aan de hand van onder andere de Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM) de situatie van de jeugdige en/of ouders in kaart. Zie hierover ook de richtlijn Het gesprek, bijlage I bij deze nadere regels. Met jeugdige en/of ouders wordt vooraf afgesproken dat en op welke manier registratie van het gesprek plaatsvindt. De uitkomst van de vraagverheldering kan leiden tot een ondersteuningstraject. Afspraken over een enkelvoudig ondersteuningstraject worden in een gespreksverslag vastgelegd. Indien er sprake is van een complexere hulpvraag zal de jeugd- en gezinswerker samen met het gezin een gezinsplan maken. Hierin worden doelen concreet gemaakt en de samenhang bij de in te zetten hulp bewaakt. Zowel het gezinsplan als het gespreksverslag wordt zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen 15 werkdagen na het laatste gesprek verzonden aan de ouder(s) met gezag en/of de jeugdige, afhankelijk van diens leeftijd. Het gespreksverslag/gezinsplan

wordt ter bevestiging voorgelegd aan ouder(s) en/of jeugdige. Opmerkingen of aanvullingen van ouder(s) en jeugdige worden toegevoegd aan het verslag. Zowel een gezinsplan als gespreksverslag kunnen als aanvraag voor een individuele voorziening dienen, met toestemming van de jeugdige en/of zijn ouders.

Artikel 6 Criteria voor een individuele voorziening

Het inzetten van jeugdhulp is aan de orde als tijdens het gesprek blijkt dat de jeugdige en/of zijn ouders in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen of psychische problemen en stoornissen of beperkingen:

niet

- op eigen kracht;
- met hulp van andere personen uit de sociale omgeving;
- of met gebruikmaking van algemene, overige of andere voorzieningen, waaronder ook (onderwijsgerelateerde) voorzieningen behorend bij het (passend)onderwijs;

voldoende zelfredzaam zijn.

De 'goedkoopst adequate' oplossing geldt als norm voor de te verstrekken voorziening. Adequaat houdt in dat de voorziening haar doel moet bereiken op het gebied van zelfredzaamheid of participatie en past binnen de systeembenadering. Uitgangspunt hierbij is een (in de praktijk) bewezen effectieve methode die wordt aangeboden door een gekwalificeerde aanbieder. Voldoen meerdere voorzieningen aan dit criterium, dan zal de gemeente de goedkoopste voorziening toekennen.

Artikel 7 Eigen mogelijkheden en sociaal netwerk

"Het uiteindelijke doel van de Jeugdwet is het versterken van de eigen kracht van de jongere en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van diens gezin en van anderen in de sociale omgeving. Niet alleen moet voorkomen worden dat overheidsbemoedienis leidt tot zorgafhankelijkheid, maar die bemoedienis moet actief en maximaal bijdragen aan de eigen kracht van jongere, gezin en samenleving. De verantwoordelijkheid van de ouders voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen is geregeld in de artikelen 82 en 247 van Boek 1 van het BW. Het moet voor ouders en professionals vanzelfsprekend zijn dat ouders zelf de regie nemen en houden over de opvoeding van hun kinderen (tenzij dit een onverantwoord risico voor het kind oplevert). Dat vraagt een vraaggerichte houding van hulpverleners, waarbij uitgegaan wordt van het besef dat jongeren en ouders verantwoordelijk zijn voor zichzelf en, in het geval van ouders, ook voor hun kinderen. Hierop zijn zij ook aanspreekbaar. Dit betekent praten met ouders en jeugdigen in plaats van over hen en in de hulpverlening aansluiten op wat mensen en hun sociale netwerk zelf kunnen. Normaliseren van opvoedvragen betekent, dat de hulpverlening zoveel mogelijk wordt verleend in de omgeving van het kind, thuis in het gezin, op school en in de buurt. Zorg, hulp en ondersteuning worden zo ingericht en opgezet dat een 'normale' manier van opgroeien en opvoeden wordt gestimuleerd. Dat betekent dat wordt uitgegaan van de mogelijkheden en de behoeften van de individuele jeugdigen en hun ouders en dat hulp en ondersteuning aanvullend is op wat ouders en jeugdigen zelf kunnen." Om te beoordelen wat de eigen mogelijkheden zijn van ouders/het gezin, is het noodzakelijk dat eerst de hulpvraag van ouders/jeugdige volledig in beeld is.

Zorgvuldig onderzoek en het maken van een gerichte probleemanalyse, conform de werkwijze zoals in artikel 10 van deze nadere regels, is dan ook de basis van waaruit de eigen mogelijkheden besproken worden. Pas als is vastgesteld wat de eigenlijke hulpvraag is, welke problemen daaraan ten grondslag liggen en welke hulp in welke omvang nodig is om die problemen het hoofd te bieden, kan worden toegekomen aan de vraag welk aandeel ouders of het sociale netwerk daarin kunnen hebben.

Wat bij de vraag omtrent eigen mogelijkheden in ieder ook geval goed in beeld moet zijn is: de aard en omvang van de hulp die nodig is, de noodzaak van continuïteit- kan degene die de hulp biedt een keer overslaan bij ziekte of vakantie, en ook de belastbaarheid van de ondersteuner(s) uit het netwerk. Inzicht in de belasting en de belastbaarheid van de ondersteuner(s) is hierbij cruciaal. Indien deze belasting te hoog is, of de belastbaarheid te beperkt is, kan (tijdelijk) ondersteuning ingezet worden. De ondersteuning richt zich indien mogelijk op het vergroten van de draagkracht van de ondersteuner, waarbij eerst gekeken wordt naar mogelijkheden middels voorliggende voorzieningen, bijvoorbeeld VIT Mantelzorg.

Bij de beoordeling van deze belastbaarheid kan medisch of ander deskundig advies worden ingewonnen door de gemeente.

Bij het wegen van de belastbaarheid wordt gebruik gemaakt van de richtlijn (dreigende) overbelasting en eventueel van een erkende vragenlijst, zie bijlage II bij deze nadere regels.

Eigen mogelijkheden

In de laatste fase van het gesprek met de jeugdige en/of een ouder wordt gezamenlijk gezocht naar de mogelijkheden van de jeugdige en/of een ouder om (deels) zelf bij te dragen aan zelfredzaamheid en participatie. De gemeente gaat er hierbij van uit dat gebruik maken van eigen mogelijkheden veronderstelt dat de jeugdige en/of een ouder zelf voorziet in de kosten of voorzieningen die algemeen gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit dan ook dat eerst een beroep op zorgverlof gedaan wordt als dat mogelijk is en dat de kosten voor reguliere oppas/kinderopvang door ouders zelf worden opgevangen. Dit geldt ook voor begeleiding en stimulans die nodig is bij ontplooiing en ontwikkeling van het kind - passend bij de leeftijd, bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding of begeleiding bij zelfstandig gaan wonen, begeleiding in het verkeer van en naar school, naar activiteiten ter vervanging van school of aansluitend op school of vrijetijdsbesteding, passend bij de leeftijd. Gebruik maken van eigen mogelijkheden veronderstelt daarnaast dat de jeugdige en/of een ouder zich voldoende verzekert, bijvoorbeeld door een passende aanvullende zorgverzekering af te sluiten die aansluit bij de situatie van de jeugdige en/of een ouder.

Artikel 8 Aanbod individuele voorzieningen

De jeugdige en/of een ouder maar ook beroepskrachten, kunnen rechtstreeks contact zoeken met en informatie opvragen bij de gemeente of het Buurtplein over het gecontracteerde aanbod. Dit kan ook indien de jeugdhulp plaatsvindt op verwijzing van een medisch specialist of in het gedwongen kader.

Het aanbod individuele voorzieningen jeugdhulp is onderverdeeld in de volgende hoofdcategorieën:

1. Ondersteuning individueel gericht op ontwikkeling en stabilisatie: Ondersteuning individueel bestaat uit begeleiding individueel, persoonlijke verzorging en behandeling individueel
2. Ondersteuning groep gericht op ontwikkeling en stabilisatie: Ondersteuning groep bestaat uit Begeleiding- en Behandeling groep
3. Wonen en logeren
4. Jeugdhulp met verblijf en jeugdhulp crisis
5. Generalistische basis GGZ
6. Specialistische GGZ
7. Dyslexie
8. Kindergeneeskunde

Ondersteuning gericht op ontwikkeling is in principe van tijdelijke aard en gericht op het verbeteren/ontwikkelen van de zelfredzaamheid van de jeugdige en/of ouder(s) in kwestie. Ondersteuning gericht op stabilisatie is gericht op het stabiliseren/zo veel mogelijk voorkomen van verslechtering van de situatie. Zie voor een nadere beschrijving bijlage III bij deze nadere regels.

Indien na beoordeling van de toelatingscriteria van artikel 6 een individuele voorziening aan de orde is, worden op basis van de ondersteuningsvraag en het te bereiken resultaat richtlijnen in acht genomen met betrekking tot de toeleiding naar de juiste hoofdcategorie en bijbehorende producten jeugdhulp. Zie bijlage III bij deze nadere regels.

Naast de ingekochte categorieën zoals hierboven genoemd, geeft de Jeugdwet een richting met betrekking tot vervoer, met betrekking tot voorzieningen ter ontlasting van ouders (zie bijlage aanbod individuele voorzieningen, perceel 3 logeren), met betrekking tot spoedeisende hulp (artikel 14.3 van deze nadere regels) en met betrekking tot vrijwillig gesloten jeugdhulp.

8.1 Vervoer

Vervoer kan een onderdeel van de ondersteuningsbehoefte zijn.

Uitgangspunt is dat ouders/jeugdige zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer naar de locatie jeugdhulp. De wijze van vervoer van een jeugdige naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden wordt onderzocht tijdens het gesprek. Een gezamenlijk oplossing kan daarbij tot de mogelijkheden behoren.

Een jeugdige kan in aanmerking komen voor vervoer naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden als er

- geen sprake is van mogelijkheden in de eigen kracht en in de sociale omgeving van de jeugdige om het vervoer te kunnen verzorgen
- en sprake is van een medische noodzaak voor gespecialiseerd vervoer;
- of beperkingen in de zelfredzaamheid van de jeugdige en zijn ouders en
- gebruik van de dichtstbijzijnde adequate jeugdhulpvoorziening

Indien is vastgesteld dat een voorziening voor vervoer nodig is, sluit de gemeente bij de uitvoering van de voorziening aan:

- bij (regionaal) gemaakte contractafspraken betreffende route-vervoer.
- bij contractafspraken met aanbieders
- bij het bepaalde in het op dat moment geldende besluit Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Doetinchem en de op dat moment geldende Verordening Jeugdhulp gemeente Doetinchem, waaronder de mogelijkheid van een kilometervergoeding voor gebruik van een eigen auto.

8.2 Vrijwillig gesloten jeugdhulp

De kinderrechter kan op verzoek van de gemeente een machtiging vrijwillig gesloten jeugdhulp verlenen om een jeugdige in een gesloten accommodatie te laten opnemen en verblijven.

De voorgenoemde machtiging kan slechts worden verleend indien:

- a. jeugdhulp noodzakelijk is in verband met ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen die de ontwikkeling van de jeugdige naar volwassenheid ernstig belemmeren, en
- b. de opnemings- en het verblijf noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de jeugdige zich aan deze jeugdhulp onttrekt of daaraan door anderen wordt onttrokken;
- c. de wettelijk vertegenwoordiger van de jeugdige met de opnemings- en het verblijf instemt.

De machtiging voor een jeugdige die 18 jaar is kan daarnaast slechts worden verleend als:

- c. sprake is van een behandeling die reeds aangevangen is voordat de leeftijd van achttien jaar is bereikt;
- d. voor het bereiken van de leeftijd van achttien jaar een hulpverleningsplan is vastgesteld;
- e. toegewerkt wordt naar een andere vorm van jeugdhulp dan gesloten jeugdhulp en dit ook blijkt uit het hulpverleningsplan;
- f. de gesloten jeugdhulp niet langer duurt dan zes maanden na het bereiken van de leeftijd van achttien jaar.

Een verzoek om gesloten jeugdhulp kan op verschillende manieren binnenkomen bij de gemeente, maar altijd met instemming van de ouder met gezag. De jeugd- en gezinswerker bespreekt een verzoek om gesloten jeugdhulp altijd met de gedragswetenschapper. Zij analyseren en beoordelen de noodzaak en mogelijkheden tot gesloten jeugdhulp - met instemming van de ouder met gezag.

Artikel 9 Advisering

De jeugd- en gezinswerker kan met een andere professional over de benodigde hulp overleggen. Deze andere professional beschikt over de relevante deskundigheid, volgens landelijke professionele richtlijnen. Bij meer complexe situaties wordt zo nodig meer gespecialiseerde deskundigheid geconsulteerd. Ook wordt indien nodig afstemming met het onderwijs gezocht. Het overleg zal met name gericht zijn op het in kaart brengen van de ontwikkelingsmogelijkheden van de jeugdige. Het overleg vindt plaats op basis van anonieme cliëntgegevens. Er wordt zo snel mogelijk toe geleid naar passende hulp door de juiste expertise op de juiste plek en het juiste moment in de toegang aanwezig te hebben; deze passende hulp is licht waar mogelijk en direct zwaarder waar nodig.

De verschillende stadia van onderzoek zoals benoemd in artikel 10 van deze nadere regels, vragen op die stadia aangepaste deskundigheid. Die deskundigheid wordt naar discipline van deskundigheid concreet kenbaar gemaakt aan de jeugdige en of diens ouder(s). Daar waar nodig wordt contact gezocht met Veilig Thuis en/of een melding gedaan aan de verwijzingsindex risicjongeren.

Artikel 10 Wijze van verstrekking

Bij het beoordelen van de noodzaak tot en wijze van een verstrekking wordt bij het doen van onderzoek uitgegaan van een heldere probleemanalyse, middels onderstaande opbouw: (conform uitspraak CrvB 1 mei 2017)

- 1. Allereerst wordt vastgesteld wat de eigenlijke hulpvraag is.
- 2. Vervolgens wordt vastgesteld welke problemen er zijn en worden deze in kaart gebracht
- 3. Daarna wordt vastgesteld welke hulp nodig is en in welke mate die nodig is.
- 4. Tot slot wordt vastgesteld welk aandeel de ouders of het sociale netwerk in de hulp kunnen hebben.

Vervolgens worden mogelijkheden middels andere, algemene of overige voorzieningen onderzocht. Indien uit dit onderzoek blijkt dat aan de criteria van de verordening Jeugdhulp Doetinchem 2019 en artikel 6 van deze nadere regels wordt voldaan, kan een voorziening jeugdhulp verstrekt worden.

De voorziening in natura

De eerste mogelijkheid is de voorziening in natura. Het verkrijgen van een voorziening in natura gaat via een van de gecontracteerde aanbieders, waarmee de gemeente afspraken heeft gemaakt.

Het persoonsgebonden budget

Conform artikel 5b van de Verordening en paragraaf 8.1 Jeugdwet, verstrekt de gemeente, indien ouders of jeugdige dit wensen, hen een persoonsgebonden budget dat hen in staat stelt om de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort, van derden te betrekken.

Artikel 11 Aanvraag pgb

Wanneer een individuele voorziening aangewezen is, informeert de jeugd en gezinswerker de jeugdige en zijn ouders over het door de gemeente gecontracteerde aanbod. Ook worden ouders geïnformeerd over de mogelijkheid om te kiezen voor een verstrekking van een persoonsgebonden budget, onder de voorwaarden zoals genoemd in de Jeugdwet en in artikel 7b Verordening jeugdhulp gemeente Doetinchem.

De jeugd- en gezinswerker wijst ouders in het gesprek expliciet op de mogelijkheid om hun bekwaamheid met betrekking tot het omgaan met een persoonsgebonden budget, te testen. Het testen is bedoeld om de ouder(s) bewust te maken van de taken en verantwoordelijkheden die horen bij het beheren van een persoonsgebonden budget. Hiermee kunnen zij een weloverwogen keuze voor persoonsgebonden budget of zorg in natura maken.

Indien de jeugd- en gezinswerker- of daar waar relevant een andere regievoerder – redenen heeft om te twifelen (bijvoorbeeld door schuldenproblematiek) aan de competenties ten aanzien van de budgetvaardigheid van de budgethouder of diens vertegenwoordiger kan;

- een budgetcoach of vorm van budgetbeheer worden ingezet om te kijken of de vertegenwoordiger financieel zelfredzaam is.
- de budgethouder/ vertegenwoordiger worden gevraagd na een aangegeven periode een evaluatie/voortgangsverslag in te dienen.

Naar oordeel van de jeugd- en gezinswerker dient gewaarborgd te zijn dat de met een persoonsgebonden budget in te kopen maatwerkvoorziening van voldoende kwaliteit is. Dit wil zeggen dat de maatwerkvoorziening veilig, doeltreffend en cliëntgericht wordt verstrekt en in redelijkheid geschikt is voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget is toegekend. Hiertoe levert de cliënt een ondersteunings- en budget plan aan, waarin de cliënt samen met de ondersteuner afspraken inzake de gewenste ondersteuning vastlegt. Bij een hernieuwde aanvraag en dus een herbeoordeling worden de gestelde doelen uit het ondersteunings- en budgetplan geëvalueerd door de jeugd- en gezinswerker. In het ondersteunings- en budgetplan maakt de cliënt in ieder geval inzichtelijk:

- waar de ondersteuning wordt ingekocht en waar de ondersteuning uit zal bestaan;
- hoe aan de, in het gespreksverslag of gezinsplan omschreven doelen, wordt gewerkt
- waarom voor deze ondersteuner is gekozen
- wie het persoonsgebonden budget gaat beheren;
- waarom hij de ondersteuning in de vorm van een persoonsgebonden budget wil ontvangen;
- welke salarisafspraken zijn gemaakt
- hoe de continuïteit van de ondersteuning bij ziekte of andere uitval wordt gegarandeerd.

Spelregels pgb

Salarisafspraken

Naast het ondersteunings- en budgetplan moet de cliënt ook de zorgovereenkomst van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) invullen. Hierin worden afspraken over het aantal te leveren uren en uurtarieven vastgelegd.

De SVB faciliteert zowel betalingen via een vast maandloon als via facturering per uur of dagdeel. De budgetbeheerder is verantwoordelijk voor de rechtmatigheid van de bestedingen uit het budget. De gemeente vindt het belangrijk dat de budgetbeheerder hier voldoende inzicht in heeft. Daartoe hanteert de gemeente het uitgangspunt dat een betaling via facturatie de standaard is. Betaling via facturatie ondersteunt de controle op rechtmatigheid voor zowel budgetbeheerder als de gemeente. Betaling via een vast maandloon is mogelijk. Net als bij betaling via facturatie moet de cliënt de rechtmatigheid van de bestedingen kunnen aantonen en verantwoorden. Daartoe moet een administratie worden bijgehouden. Eventuele wijzigingen in de hoogte van de geleverde ondersteuning moeten worden doorgegeven aan de SVB. Wanneer een budgetbeheerder kiest voor betaling via maandloon moet hij in het ondersteunings- en budgetplan aangeven dat hij zich van deze verantwoordelijkheid bewust is.

Het ondersteunings- en budgetplan en de zorgovereenkomst moeten door de consulent zijn goedgekeurd voordat de gemeente het persoonsgebonden budget bij de SVB klaarzet. Bij de herbeoordeling van de indicatie wordt het ondersteunings- en budgetplan geëvalueerd. Ook kan de gemeente steekproefsgewijs controles uitvoeren. Indien de budgetbeheerder de besteding van het persoonsgebonden budget niet adequaat kan verantwoorden, kan het college besluiten het persoonsgebonden budget te beëindigen of (een deel van) het persoonsgebonden budget terug te vorderen.

De cliënt aan wie een persoonsgebonden budget is toegekend heeft de mogelijkheid om te kiezen voor een ondersteuner die een hoger tarief hanteert dan het maximale tarief uit het op dat moment van kracht zijnde Besluit Maatschappelijke Ondersteuning. Indien als gevolg hiervan sprake is van meerkosten, dan komen deze voor rekening van de cliënt. Indien als gevolg hiervan de cliënt minder ondersteuning inkoop dan is geïndiceerd, dan is dit in beginsel toegestaan. Wel zal bij een herindicatie worden onderzocht wat de invloed van de lagere inzet op het beoogde resultaat is geweest.

Ondersteuning in het buitenland

Als ondersteuning is ingekocht buiten Nederland mogen de reis- en verblijfkosten hiervan niet worden betaald met een persoonsgebonden budget. Daarnaast geldt dat voor het bieden van begeleiding aan de cliënt in het buitenland expliciet toestemming door de consulent moet worden gegeven. De consulent zal hierbij toetsen of de besteding van het persoonsgebonden budget past binnen het ondersteuningsplan en de te behalen resultaatgebieden. Daarbij geldt dat een persoonsgebonden budget maximaal dertien weken per jaar buiten Nederland mag worden besteed.

Als de cliënt langer dan zes weken per jaar in het buitenland verblijft en daar ondersteuners inhuurt die niet onder de Nederlandse sociale- en belastingwetgeving vallen, zal de hoogte van het persoonsgebonden budget verlaagd worden op grond van het voor dat land geldende aanvaardbaarheidspercentage zoals bepaald door het Menzis Zorgkantoor regio Arnhem.

Overige spelregels

Het persoonsgebonden budget kent geen vrij besteedbaar bedrag en geen eenmalige uitkering. Tussenpersonen, belangenbehartigers en administratiekosten mogen niet uit het persoonsgebonden budget betaald worden.

In het geval de cliënt besluit voor het verstrijken van de geldigheidsduur van zijn beschikking de ondersteuning te beëindigen, dan vervalt het persoonsgebonden budget op de dag dat de ondersteuning wordt beëindigd. Kosten die de ondersteuner bij een budgethouder in rekening brengt in verband met een opzegtermijn zijn niet te verhalen op de gemeente. Ook kosten die de ondersteuner de budgethouder in rekening brengt voor het niet nakomen van een afspraak kunnen niet worden verhaald op de gemeente.

Artikel 12 Kwaliteitseisen van de met een pgb in te kopen zorg

De ondersteuning die de budgethouder inkoop, is kwalitatief verantwoord en voldoet tenminste aan de volgende eisen:

1. de jeugdhulp, in te kopen bij een jeugdhulpaanbieder voldoet aan de wettelijke eisen, waaronder;
  - Norm van verantwoorde hulp, inclusief verplichting om geregistreerde professionals in te zetten;
    - Gebruik van een hulpverleningsplan;
    - Systematische kwaliteitsbewaking door de jeugdhulpaanbieder;
    - Verklaring omtrent gedrag (VOG);
    - Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
    - Meldplicht calamiteiten en geweld;
    - Verplichting om een vertrouwenspersoon in de gelegenheid te stellen zijn taak uit te oefenen.

Kwaliteitseisen voor sociaal netwerk

2. Verleners van jeugdhulp uit het sociale netwerk verlenen veilige, doeltreffende, doelmatige en cliëntgerichte zorg die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of de ouder;
  - De informele hulpverlener is verplicht Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te melden
  - De informele hulpverlener werkt actief samen met ander jeugdhulpverleners in het belang van de jeugdige.
  - De informele hulpverlener werkt aan de doelen uit het opgestelde ondersteuningsplan en volgens schema van budgetplan.
  - De informele hulpverlener meldt klachten bij de gemeente.

- De informele hulpverlener is capabel om de ondersteuning te bieden (zie ook artikel 13 van deze nadere regels).

De cliënt draagt de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de kwaliteit en continuïteit van de ondersteuning die hij betreft van personen die tot het sociale netwerk behoren.

De jeugd- en gezinswerker beoordeelt en bepaalt of aan de wettelijke voorwaarden en voorwaarden uit de verordening en bijbehorende kwaliteitseisen voor een verstrekking van een persoonsgebonden budget is voldaan, aan de hand van het door de aanvrager ingevuld zorg- en budgetplan. Het plan maakt onderdeel uit van de aanvraag voor een persoonsgebonden budget.

Artikel 13 Pgb sociaal netwerk

Het is normaal dat je je inspant om je eigen situatie te verbeteren of dat je iets doet voor een partner of familielid als die niet geheel op eigen kracht kan deelnemen aan de samenleving. De regering stapt af van het automatisme dat de overheid per definitie deze rol naar zich toetrekt, maar gaat niet zo ver om het sociaal netwerk te verplichten om ondersteuning te bieden waar dat mogelijk is.

De gemeente Doetinchem hanteert het uitgangspunt dat het sociaal netwerk slechts betaald wordt, indien jeugdhulp vanuit dat sociale netwerk leidt tot betere of efficiëntere hulpverlening dan andere of professionele jeugdhulp, met het oog op de te bereiken resultaten.

De volgende vragen spelen een rol bij de vraag of de inzet van het sociaal netwerk leidt tot betere en effectievere ondersteuning en dus de meest adequate mogelijkheid is om in de hulpvraag te voorzien:

- Is er sprake van een kind waarbij het bijvoorbeeld in verband met zorgcontinuïteit of de aard van de beperking, niet mogelijk of wenselijk is dat dit door een professional gedaan wordt?
- Moet de hulp op ongebruikelijke tijden geleverd worden, is de hulp vooraf niet goed in te plannen, op veel korte momenten per dag of moet de hulp op verschillende locaties geboden worden?

De kwaliteit van de in te zetten hulp middels het sociaal netwerk moet geborgd zijn en wordt voorafgaand aan het besluit tot verstrekking, onder andere getoetst aan de hand van de volgende vragen:

- Is de zorgverlener capabel om de ondersteuning te bieden; hierbij wordt meegewogen of diegene:
  - Voldoende opvoedvaardigheden heeft;
  - Bereidheid heeft tot het volgen van trainingen/cursussen waar nodig;
  - Bereid is tot samenwerking met professionals waar nodig;
- Niet overbelast is of dreigt te raken. Zie hierover ook de richtlijn (dreigende) overbelasting bij deze nadere regels, bijlage 2.
- Heeft de persoon die de ondersteuning biedt op geen enkele wijze druk uitgeoefend op de jeugdige en/of ouder(s);
- Is er bereidheid om te werken volgens het opgestelde zorg- en budgetplan;
- Is/wordt er een VOG overlegd door de beoogde ondersteuner, welke niet ouder is dan drie maanden?
- Ook is van belang dat de continuïteit bij ziekte of andere uitval door de zorgverlener wordt geborgd;
- Behandeling kan niet worden geboden door eerste en tweedegraads familieleden.

Deze punten worden getoetst in het gesprek en middels het vooraf ingediende zorg- en budgetplan. Bij het afwegen van de grens aan eigen kracht en de overgang naar inzetten van een voorziening (betaling van het netwerk), wordt ook het belang van de beoogde ondersteuner om te voorzien in zijn/haar inkomen mee gewogen. De vraag die hierbij centraal staat is: heeft de beoogde ondersteuner voldoende mogelijkheden om naast de hulp die benodigd is voldoende inkomsten te genereren en zo niet, wat zijn daarvan de aantoonbare gevolgen.

Artikel 14 De beschikking en aanvang hulp

De jeugd- en gezinswerker neemt het besluit tot toekenning van een individuele voorziening op grond van het onderzoek naar de hulpvraag van de jeugdige en zijn ouders. Het besluit zal middels een beschikking, conform artikel 6 Verordening, zo spoedig mogelijk na het laatste gesprek aan de ouder en/of jeugdige, maar uiterlijk acht weken na de aanvraag voor een individuele voorziening, worden uitgereikt of toegestuurd.

In de beschikking wordt opgenomen:

- Of de voorziening in natura of in persoonsgebonden budget wordt verstrekt;
- Hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt;
- Wat de te verstrekken voorzieningen zijn;

- Wat het beoogde resultaat van de verstrekking is;
- Wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking zijn;
- Bij een verstrekking in natura wordt de beoogd zorgaanbieder benoemd in de beschikking

Indien er sprake is van een verstrekking in persoonsgebonden budget worden aanvullende eisen gesteld in de beschikking, conform artikel 6 van de Verordening:

- Voor welke individuele voorzieningen het persoonsgebonden budget kan worden aangewend;
- Wat het beoogde resultaat van de verstrekking in persoonsgebonden budget is;
- Welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het persoonsgebonden budget;
- Wat is de hoogte van het persoonsgebonden budget en hoe is deze berekend;
- Wat is de duur van de verstrekking waarvoor het persoonsgebonden budget is bedoeld; en
- De wijze van verantwoording van besteding van het persoonsgebonden budget.

Op het moment dat de beschikking aan de aanvrager en minderjarige, van twaalf jaar en ouder, wordt verzonden, wordt tegelijk een opdrachtbevestiging verzonden aan de aanbieder indien de hulp in natura wordt ingezet.

De hulp kan starten nadat het besluit tot toekenning van een individuele voorziening is genomen en nadat een opdrachtbevestiging is verstuurd aan de aanbieder.

Met toestemming van de ouder met gezag en/of de minderjarige van 12 jaar en ouder wordt het onderliggende gezinsplan of gespreksverslag tevens toegestuurd aan de zorgaanbieder.

In het gezinsplan wordt indien nodig vastgelegd wie de regie heeft, zodat samenhang in de keten van hulp geborgd is. Degene die regie voert begeleidt het traject en zorgt voor op- en afschaling van hulp op het juiste moment.

14.1 Verwijzing door medici

Op grond van artikel 3a Verordening kunnen de huisarts, jeugdarts of medisch specialist rechtstreeks verwijzen naar door de gemeente gecontracteerde jeugdhulp.

De jeugdige en/of een ouder kan met de verwijzing rechtstreeks naar een aanbieder. Om zeker te weten welk aanbod bij welke aanbieder gecontracteerd is of om nader advies in te winnen, kan de jeugdige en/of een ouder of de verwijzer contact opnemen met de jeugd- en gezinswerker. De aanbieder meldt zich bij de gemeente middels een ingevuld meldingsformulier. De aanbieder kan pas beginnen met het daadwerkelijk verlenen van hulp, zodra de gemeente een opdrachtbevestiging heeft verzonden aan de aanbieder. Op deze manier wordt voorkomen dat een niet gecontracteerde aanbieder of niet gecontracteerde hulp wordt ingezet na verwijzing en kunnen de budgetten bewaakt worden.

14.2 Toegang in gedwongen kader

Onder dwang wordt de ondertoezichtstelling of gezagsbeëindigende maatregel verstaan, uitgesproken door de kinderrechter- op verzoek van de raad voor de kindbescherming. Voorafgaand aan dwang kan worden gewerkt middels een werkwijze die drang of preventieve jeugdbescherming kan worden genoemd: hulp die wordt gekenmerkt door een respectvolle en vasthoudende houding, om de veiligheid en ontwikkeling van het kind te borgen. Deze hulp wordt uitgevoerd door de jeugd- en gezinswerker. Voor toe leiding naar dwang (ondertoezichtstelling of gezagsbeëindigende maatregel) is nodig dat hulp in het vrijwillig kader niet of onvoldoende wordt geaccepteerd door de ouder(s) met gezag. Bij de afweging om toe te leiden naar het gedwongen kader wordt binnen de gemeente de benodigde expertise ingeschakeld, waaronder bijvoorbeeld een gedragswetenschapper.

De jeugd- en gezinswerker is transparant naar ouders en/of jeugdige over de (voorgenomen) toe leiding naar het gedwongen kader. Toeleiding vindt plaats middels de Jeugdbeschermingstafel, waaraan tevens ouders en minderjarige (afhankelijk van diens leeftijd) deelnemen. Als het gaat om het delen van informatie staat altijd transparantie voorop, tenzij de veiligheid van de minderjarige in het geding is. De professional stelt zich voor het delen van informatie elke keer onder andere de volgende vragen: Wat is het doel en de noodzaak voor het delen van gegevens? Is het proportioneel? En zijn er andere opties die minder ingrijpend zijn (subsidiariteit)?

In te zetten jeugdhulp (individuele voorziening) binnen gedwongen kader

De gemeente maakt samenwerkingsafspraken met de gecertificeerde instellingen over het inzetten van hulp binnen het gedwongen kader: het uitgangspunt is dat door de gecertificeerde instelling binnen het gedwongen kader van het gecontracteerde aanbod gebruik wordt gemaakt. In dat geval kan de jeugdige en/of een ouder rechtstreeks met de uitvoerder van de kindbeschermingsmaatregel/ jeugdreclasseringsmaatregel naar de aanbieder, en wordt op dezelfde wijze het meldingsformulier en de opdrachtbevestiging gebruikt als bij de toegang via medici.

Het inzetten van hulp middels een persoonsgebonden budget in het gedwongen kader verloopt via de jeugd- en gezinswerker. De gemeente heeft samenwerkingsafspraken met de gecertificeerde instelling over inzetten van hulp middels een persoonsgebonden budget in het gedwongen kader.

Overgang naar meerderjarigheid in gedwongen kader

Een half jaar voor het bereiken van de meerderjarigheid neemt de uitvoerder van de kindbeschermingsmaatregel in overleg en samen met de jeugdige en/of een ouder contact op met een jeugd- en gezinswerker om te bespreken of en welke vervolghulp eventueel nodig is.

14.3 Inzet SEZ en spoedeisende hulp

Als naar het oordeel van het Buurtplein bij de melding sprake lijkt van urgentie of dreigende onveiligheid zal het gesprek met de jeugdige en/of ouders met voorrang plaatsvinden. Indien sprake lijkt van een crisissituatie wordt de afdeling Spoedeisende Zorg van Jeugdbescherming Gelderland in gezet. De afdeling Spoedeisende Zorg (SEZ) van Jeugdbescherming Gelderland is in geval van crisis 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar voor iedereen op telefoonnummer 0900-99 555 99. SEZ is indien nodig binnen drie uur na de melding ter plekke en beoordeelt en stabiliseert de crisissituatie. Spoedhulp van een aanbieder kan vervolgens ingezet worden na een interventie en daartoe strekkend advies van SEZ. De aanbieder die de spoedhulp uitvoert op advies van SEZ meldt de inzet van hulp direct en uiterlijk binnen vijf dagen bij de gemeente. Een voorafgaande beschikking van de gemeente is niet nodig voor inzet van spoedhulp van de aanbieder. De jeugd- en gezinswerker en aanbieder van spoedhulp maken met elkaar afspraken over de samenwerking tijdens het spoedhulptraject, met het oog op eventueel in te zetten vervolghulp. De bevestiging van de gemeente tot toekenning van de spoedhulp zal binnen twee weken na de start van de hulp in een beschikking worden toegestuurd.

14.4 Geldigheidsduur beschikking en tussentijdse wijziging

1. Een besluit tot toekenning van een verstrekking heeft een maximale geldigheidsduur van twee jaar. Dit geldt voor zowel een verstrekking in natura als een verstrekking van een persoonsgebonden budget. Indien het gaat om een individuele voorziening die gericht is op stabilisatie en er is sprake van een situatie waarbij geen verbetering meer wordt verwacht, kan de beschikking voor een langere duur afgegeven worden, tot maximaal meerderjarigheid.
2. Een besluit tot toekenning van een individuele voorziening pleegzorg wordt verstrekt tot 21 jaar, tenzij dat niet past bij het perspectief van de plaatsing.
3. Een besluit tot toekenning van een individuele voorziening als bedoeld in het eerste lid kan tussentijds worden aangepast op basis van een door de jeugdhulpaanbieder gewijzigd hulpverleningsplan. De jeugd- en gezinswerker beoordeelt de noodzaak van een tussentijdse wijziging.
4. Een besluit tot toekenning van een individuele voorziening vervalt, indien de jeugdige of zijn ouders zich niet binnen zes maanden hebben gemeld bij een aanbieder voor jeugdhulp.
5. Een reeds verstrekte voorziening kan worden ingetrokken of aangepast als er sprake is van wijzigingen in de persoonlijke situatie van betrokkene of als er sprake is van een beleidswijziging. In dat laatste geval zal een redelijke overgangstermijn in acht worden genomen.

14.5 Beëindiging of verlenging jeugdhulp

De jeugdige en/of ouder neemt acht weken voor de beoogde beëindiging van de hulp (telefonisch) contact op met de jeugd- en gezinswerker en met de aanbieder om te bespreken of verlenging van de ingezette hulp nodig is. Dit geldt tevens indien verlenging van jeugdhulp na meerderjarigheid noodzakelijk is. Als de cliënt zich minder dan acht weken voor afloop van de indicatieduur meldt, kan het zijn dat de nieuwe indicatie niet direct aansluit op de oude.

De jeugd- en gezinswerker zal in overleg met de jeugdige en/of ouder, aanbieder en eventuele andere betrokkenen een besluit nemen met betrekking tot de noodzaak tot verlenging van de hulp. Indien de hulp voortgezet moet worden, zal een nieuwe beschikking aan de ouder en/of jeugdige en een nieuwe opdrachtbevestiging aan de aanbieder verzonden worden.

Bij beëindiging of vermindering van de indicatie wordt indien nodig een redelijke overgangstermijn in acht genomen. Ditzelfde geldt als de indicatie wordt aangepast van persoonsgebonden budget naar zorg in natura. Een overgangstermijn bedraagt maximaal zes maanden. Voor het bepalen van een overgangstermijn en de eventuele duur van die overgangstermijn wordt per individueel geval meegewogen of de wijziging op verzoek van de cliënt plaatsvindt, of de voorziening nog gebruikt wordt en in welke mate de cliënt afhankelijk is van de voorziening.

Artikel 15 Cliëntenparticipatie

Jongeren en/of hun ouders worden via de klankbordgroep Jeugdhulp en de Sociale Raad gemeente Doetinchem en op andere wijze betrokken bij de uitvoering van de jeugdhulp.

In de klankbordgroep Jeugdhulp zitten ouders en/of verzorgers van jeugdigen en jongeren. De klankbordgroep jeugdhulp bestaat concreet uit:

- Ouders van jeugdigen met een persoonsgebonden budget
- Vertegenwoordigers van cliëntenraden van aanbieders Jeugdhulp
- Vertegenwoordigers van het Jongerenplatform Gelderse jeugd
- Vertegenwoordigers van het Jongerenplatform Jeugdbescherming Gelderland: Deze vertegenwoordigers zijn jongeren of oud-jongeren die nog dichtbij de doelgroep staan en/of eruit voortkomen of ouders van de doelgroep
- Vertegenwoordiger gezinshuis
- Vertegenwoordigers Platform Pleegouders Achterhoek

De gemeente vindt het belangrijk om jongeren actief te betrekken. De signalen van jongeren zelf worden opgepakt via:

- het onderwijs
- de Jimmy's
- de jongerenwerkers
- de buurtcoaches en jeugd- en gezinswerkers
- de wijkregisseurs
- het Jeugdinterventie team (JIT)

Artikel 16 Vertrouwenspersoon

Vertrouwenswerk is onderdeel van de Jeugdwet. Alle jeugdigen en ouders die onder de Jeugdwet vallen hebben recht op ondersteuning door een onafhankelijke vertrouwenspersoon. Ook als jongeren uit de gemeente Doetinchem (tijdelijk) verblijven in een pleeggezin of instelling buiten de regio kunnen zij hierop een beroep doen.

Als jongeren en ouders hulp en ondersteuning krijgen bij opgroeien en opvoeden is er, zeker in situaties waarbij sprake is van drang en dwang, sprake van afhankelijkheid. In een afhankelijkheidssituatie wordt het lastiger om het te hebben over dingen die niet goed verlopen in de hulpverlening. In die situatie moeten jongeren en/of hun ouders, vanwege die afhankelijkheid, kunnen terugvallen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon die hen bijstaat. Met andere woorden: iedere jeugdige en/of ouder die vragen, klachten over en/of problemen heeft met zijn (rechts)positie en over de (toeleiding naar) jeugdhulp, mag ondersteuning krijgen van een bij wet ingestelde onafhankelijke vertrouwenspersoon. De dienstverlening is voor de jeugdige en/of een ouder gratis.

In de regio Achterhoek wordt het vertrouwenswerk uitgevoerd door op dit gebied gekwalificeerde medewerkers van Zorgbelang Gelderland.

Artikel 17 Oneigenlijk gebruik en misbruik

Artikel 7 Verordening Jeugdhulp beschrijft de mogelijkheden die de gemeente heeft ter voorkoming en bestrijding van fraude.

Bij het voorkomen van fraude staat de voorlichting aan de inwoner centraal. Deze moet vooraf weten wat zijn of haar rechten en plichten zijn. En wat de consequenties zijn bij het overtreden van de regels. In de aanpak van fraudepreventie maakt de gemeente Doetinchem gebruik van de principes van het hoogwaardig handhaven:

- Vroegtijdig informeren: hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de buurtcoaches en jeugd- en gezinswerkers Zij informeren inwoners vroegtijdig over hun rechten en plichten;
- Vroegtijdig detecteren en afhandelen: De buurtcoaches en jeugd en gezinswerkers zijn ook alert op fraudesignalen. Bij twijfels over de rechtmatigheid, organiseren zij een huisbezoek; dit doet een beroep op de professionaliteit van de buurtcoaches/jeugdconsulent. Intercollegiaal overleg over het bepalen van de te nemen stappen vindt zo nodig plaats.
- Optimaliseren van de dienstverlening: Bij de inrichting van de werkprocessen kijken wij ook naar het effect van de werkprocessen op de bereidheid van inwoners om de regels na te leven;
- Daadwerkelijk sanctioneren: Gemeente Doetinchem gaat er van uit dat de voorzieningen op rechtmatige wijze worden ingezet en verantwoord worden. Zodra er signalen zijn over onrechtmatig gebruik, wordt de nodige expertise ingezet binnen de gemeente om nader onderzoek te doen. De gemeente hanteert een krachtige consequent sanctiebeleid en een effectief opsporingsbeleid.

Deze principes worden in samenhang uitgevoerd, zo kunnen ze elkaar versterken. Er is aandacht voor bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van individuele maatwerk voorzieningen. Van de inwoner wordt verwacht dat zij mededeling doet van wijzigingen in hun omstandigheden waarvan redelijkerwijs is in te schatten dat deze consequenties heeft voor de verstrekte voorziening. Ook wordt van de inwoner verwacht dat hij/zij meewerkt aan onderzoek in geval van (vermoedens van) onrechtmatigheden.

Voor wat betreft de beheersing van de risico's zijn onder andere goede voorlichting/ communicatie, onderlinge samenwerking, eenduidige werkwijze en het persoonsgebonden budget-trekkingsrecht belangrijke maatregelen.

Voor alle medewerkers van de gemeente Doetinchem geldt dat zij zich aan de wetten moeten houden. Zodra er fraude geconstateerd wordt moet daar op ingegrepen worden. Dit verwachten we ook van de buurtcoaches. Dit vertaalt zich er in eerste instantie in dat de buurtcoach of jeugd- en gezinswerker bij (vermoedens) van fraude met de betrokken inwoner in gesprek gaat. De inwoner heeft de plicht dit te melden bij de betrokken instantie. Wanneer aan deze oproep geen gehoor wordt gegeven zal de jeugdconsulent of buurtcoach hiervan zelf melding moeten maken. In uitzonderlijke gevallen kan een uitzondering worden gemaakt, dit wordt dan opgeschaald naar het college.

Artikel 18 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze nadere regels treden in werking op 1 januari 2019.
2. Met het in werking treden van deze naderere regels worden de nadere regels jeugdhulp gemeente Doetinchem 2018 ingetrokken.
3. Deze nadere regels worden aangehaald als:

Nadere regels jeugdhulp gemeente Doetinchem 2019

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van Doetinchem, d.d. 20 november 2018,

Drs. T. Kemper
secretaris

mr. M. Boumans MBA MPM
burgemeester

Bijlage I Het gesprek

Het onderzoek kan bestaan uit meerdere gesprekken. De gemeente Doetinchem heeft bij het doen van onderzoek als doelstelling om ook zorgmijdende gezinnen te bereiken. De houding en werkwijze van de jeugd- en gezinswerkers kenmerkt zich door een respectvolle doch vasthoudende benadering indien de veiligheid of ontwikkeling van het kind in gevaar is. Waar nodig wordt extra expertise ingezet.

Tijdens het gesprek komt in ieder geval aan de orde:

- a. de aard en ernst van de opgroei- of opvoedingsproblemen, de psychische problemen en stoornissen;
- b. de behoeften, persoonlijkheid, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige;
- c. het vermogen van de jeugdige en/of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden, waarbij in het ondersteuningsplan duidelijk wordt gemaakt wie wat doet;
- d. de mogelijkheid om aanspraak te maken op een andere (voorliggende) voorziening;
- e. de mogelijkheid om de hulpvraag te beantwoorden door inzet van een algemene voorziening, waaronder het collectief aanbod van het Buurtplein;
- f. de mogelijkheid om een individuele voorziening te treffen en het beoogde doel daarvan;
- g. de wijze waarop de individuele voorziening wordt afgestemd op andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;
- h. hoe rekening moet worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders.

Het gezinsplan staat centraal bij het vastleggen van afspraken met betrekking tot de hulpvraag en de bevindingen uit het onderzoek. In onderling overleg kunnen afspraken en bevindingen ook op een andere manier, bijvoorbeeld in een gespreksverslag worden vastgelegd.

In het gezinsplan wordt indien nodig vastgelegd wie de regie heeft, zodat samenhang in de keten van hulp geborgd is. Degene die regie voert begeleidt het traject en zorgt voor op- en afschaling van hulp op het juiste moment. De dynamiek van hulpverlening vergt hierbij de nodige flexibiliteit; dat geldt als het gaat om een individuele voorziening, maar ook in de overgang van een voorliggende voorziening naar een individuele voorziening.

De gemeente Doetinchem kiest ervoor om aan de hand van elf domeinen van het dagelijks leven de mate van zelfredzaamheid te beoordelen. Als rode draad door deze levensdomeinen lopen de ontwikkelingspsychologische begrippen aanleg, affectieve basis en omgevingsfactoren.

De levensdomeinen hangen dan ook met elkaar samen en zijn respectievelijk:

- financiën;
- dagbesteding;
- huisvesting;
- huiselijke relaties;
- geestelijke gezondheid;
- lichamelijke gezondheid;
- verslaving;
- Activiteiten Dagelijks Leven: afgekort ADL;
- sociaal netwerk;
- maatschappelijke participatie;
- justitie.

Bijlage II Richtlijn bij (dreigende) overbelasting

Het beoordelen of er sprake is van (dreigende) overbelasting is aan de orde bij:

- het inschatten van de mogelijkheden tot ondersteuning vanuit het sociaal netwerk; en
- het inzetten van respijtzorg of een andere tijdelijke individuele voorziening ter ontlasting van een mantelzorger.

Overbelasting wijst op een verstoring van het evenwicht tussen draagkracht en draaglast waardoor fysieke en/of psychische klachten ontstaan. Het kan gaan om klachten en symptomen zoals:

- angst of gespannenheid: nervositeit, onrust, rusteloosheid, slecht slapen;
- depressie: hopeloosheid, huilbuien, somberheid;
- gedragsproblemen: negeren van normen en regels, onaangepast gedrag;
- gecombineerd emotioneel en gedragsgestoord: depressie en/of angst gecombineerd met een gedragsstoornis of onaangepast gedrag;
- lichamelijke klachten, verminderde prestaties of concentratieproblemen.

Er bestaat niet een simpel af te nemen test die direct uitsluitsel geeft of er sprake is van (dreigende) overbelasting. Wel kan met behulp van een vragenlijst de overbelasting (mede) onderbouwd worden. Hiertoe kan gebruik gemaakt worden van een erkende methodiek: de EDIZ vragenlijst 'Erkende Druk door Informele Zorg'. Ook kan de buurtcoach/ jeugd –en gezinswerker medisch of ander deskundig advies inwinnen.

Om respijtzorg of een andere (tijdelijke) maatwerkvoorziening ter ontlasting van de mantelzorger in te zetten moet er een verband zijn tussen de overbelasting en de zorg die iemand (aan partner of kind) biedt. Bij overbelasting door een dienstverband van teveel uren of als gevolg van spanningen op het werk, zal de oplossing in de eerste plaats gezocht moeten worden in minder uren gaan werken of aanpak van de spanningen op het werk.

Naast de aard en ernst van de overbelasting onderzoekt de buurtcoach/ jeugd- en gezinswerker of deze komt doordat er iets met de ondersteuner zelf aan de hand is (draagkracht vermindering) en/of dat deze gevolg is van de situatie, bijvoorbeeld van langdurige ziekte van kind of partner (draaglast verhoging). Er moet duidelijk zijn hoe de overbelasting zich uit en wat deze inhoudt. Als wordt besloten tot de inzet van respijtzorg of een andere maatwerkvoorziening moeten de met de overbelasting gepaard gaande klachten duidelijk beschreven worden. Bij het aflopen van de indicatieduur zal worden gekeken of en welke inspanningen zijn gedaan om de overbelasting terug te dringen.

Bijlage III Aanbod individuele voorzieningen

Indien na beoordeling van de algemene toelatingscriteria een individuele voorziening aan de orde is, worden op basis van de ondersteuningsvraag en het te bereiken resultaat richtlijnen in acht genomen met betrekking tot de toe leiding naar een passende vorm van ondersteuning.

In 2017 heeft in het gecontracteerde aanbod een wijziging van de indeling in hoofdcategorieën plaats gevonden. Omdat de producten binnen categorie 1 en 2 gewijzigd zijn, is hierover een beschrijving per product opgenomen. In de overige hoofdcategorieën zijn de producten ongewijzigd gebleven en is de onderstaande richtlijn gericht op toe leiding naar de hoofdcategorie.

NB. De dynamiek van hulpverlening vergt bij de toe leiding de nodige flexibiliteit; centraal staat dat wordt toe geleid naar zo licht mogelijke hulp indien mogelijk en zo snel mogelijk naar zwaardere of intensievere hulp indien nodig. Hier hoort bij dat op het juiste moment op- en weer afgeschaald wordt naar passende hulp.

1: Ondersteuning individueel gericht op ontwikkeling en stabilisatie

Algemeen

De Ondersteuning is gericht op het aanleren, oefenen en bestendigen van vaardigheden en gedrag. Ondersteuning individueel bestaat uit begeleiding individueel, persoonlijke verzorging en behandeling individueel.

Ondersteuning individueel is gericht op het vergroten dan wel behouden van de zelfredzaamheid en de deelname aan de samenleving.

We onderscheiden de volgende vormen van Begeleiding individueel:

- Gericht op ontwikkeling (doorstroom en uitstroom)
- Ontwikkelen en coachen bij
- Ontwikkelen Plus.
- Gericht op stabiliseren (voorkomen van achteruitgang)
- Stabiliseren en helpen bij (gericht op stabiel houden en voorkomen van achteruitgang);
- Stabiliseren en overnemen;
- Stabiliseren Plus.

- Begeleiding Individueel – ontwikkelen en coachen bij

Voor wie	Resultaat gericht op
De Cliënt en/ of zijn opvoeders ervaart/ ervaren op een of meerdere levensgebieden problemen bij het opgroeien, de zelfredzaamheid en/ of deelname aan de samenleving.	Door het aanleren van en oefenen met vaardigheden en gedrag kan de Cliënt en/ of zijn opvoeders de problemen oplossen of zodanig verbeteren dat Cliënt en/ of gezin weer zelfstandig kan functioneren, dan wel om kan gaan met de gevolgen van de (gedrags-)problemen, veilig kan opgroeien en mee kan doen in de samenleving.
De Cliënt is leerbaar en de ondersteuning is in principe eindig of kan overgaan in een lichtere vorm van begeleiding zoals begeleiding gericht op stabilisatie.	Het vergroten van de eigen kracht kan bij deze cliënt veelal een positief effect hebben op alle leefgebieden. Vaak is in het begin de ondersteuning van intensievere aard, voor het aanleren van vaardigheden. De Cliënt (en zijn omgeving) leert (leren) vaardigheden om voldoende te participeren, dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren en het persoonlijke leven te structureren en daar zoveel mogelijk regie over te voeren.

- Begeleiding Individueel – ontwikkelen Plus

Voor wie	Resultaat gericht op
Aanvullend op Begeleiding Individueel ontwikkelen en coachen bij geldt dat bij Ontwikkelen Plus het altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.	Zie begeleiding gericht op ontwikkelen en coachen bij.
Voor die cliënten waarbij het nodig is dat op consultatiebasis een gedragswetenschapper, orthopedagoog of andere specialist actief meekijkt.	

Daarnaast heeft de client nodig dat door de aanbieder actief de samenwerking met andere ketenpartners wordt gezocht en dat zo nodig casusoverleg in samenspraak met de Lokale Teams wordt georganiseerd.

NB Voor jeugdigen geldt in het bijzonder dat de ontwikkel component centraal staat. De producten uit 2016 zijn dan ook in de meeste gevallen ondergebracht in begeleiding gericht op ontwikkeling of behandeling. Overgang of directe toeleiding naar stabiliseren en helpen bij is afhankelijk van de situatie mogelijk. Overgang naar de WLZ is voorliggend indien er sprake is van permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in nabijheid.

- Begeleiding individueel – stabiliseren en helpen bij

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Cliënten die structureel begeleiding en/ of toezicht nodig hebben bij zelfstandig opvoeden / opgroeien. Ook kan deze categorie van 'begeleiding individueel' gericht zijn op het voorkomen van achteruitgang van zelfredzaamheid en het bevorderen van deelname aan de samenleving.</p> <p>Cliënten zijn bij het voorkomen en/of oplossen van problemen en het nemen van besluiten afhankelijk van anderen voor structuur en regie.</p> <p>De Cliënt beschikt over beperkte verandercapaciteit en heeft beperkt mogelijkheden tot ontwikkelen van vaardigheden of gedrag.</p>	<p>Het samen doen, oefenen, bestendigen, deels overnemen van vaardigheden staan centraal.</p> <p>De Ondersteuning kan langdurig zijn, kan overgaan in een situatie waarbij de Cliënt samen met zijn omgeving de beperkingen kan hanteren zonder aanvullende Ondersteuning, of overgaan naar "stabiliseren en overnemen", of de situatie kan zodanig verslechteren dat een intramurale setting noodzakelijk is.</p>

- Begeleiding individueel – stabiliseren en overnemen

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Aanvullend op helpen bij geldt hier dat de Cliënt en/ of zijn opvoeders op meerdere levensdomeinen afhankelijk is (of zijn) van anderen. De Cliënt kan taken en vaardigheden op meerdere levensdomeinen niet meer zelfstandig of slechts met hulp uitvoeren.</p> <p>De begeleidingsvraag komt veelal voort uit een (chronische) aandoening. Een (progressieve) achteruitgang kan aan de orde zijn, net als fluctuerende intensiteit van ernst, en "goede" en "slechte" periodes. De inzet van de professional kan hierdoor ook fluctueren.</p>	<p>Zie Stabiliseren en helpen bij, met de nadruk op het overnemen van vaardigheden/ bestendigen van een situatie. Zo nodig ontlasten van de mantelzorger.</p>

- Begeleiding individueel – stabiliseren Plus

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Hierbij gaat het altijd om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.</p> <p>Voor die cliënten waarbij het nodig is dat op consultatiebasis een gedragswetenschapper, orthopedagoog of andere specialist actief meekijkt. Daarnaast heeft de client nodig dat door de aanbieder actief de samenwerking met andere ketenpartners wordt gezocht en dat zo nodig, casusoverleg in samenspraak met de Lokale Teams wordt georganiseerd.</p>	<p>Zie stabiliseren en helpen bij.</p>

Persoonlijke verzorging Algemeen

Persoonlijke verzorging richt zich op algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL), persoonlijke hygiëne en lichamelijke basiszorg om een tekort aan zelfredzaamheid op dit gebied op te lossen door het aanleren dan wel overnemen van taken zodat de Cliënt zo lang mogelijk zelfredzaam is en deel kan nemen aan de samenleving. Het kan gaan om taken zoals wassen, aan- en uitkleden, in en uit bed gaan, toiletgang, bewegen, vervangen katheter/ stomazakje, toedienen sondevoeding, aanreiken medicijnen.

Persoonlijke verzorging blijft ook in 2018 onderdeel van de jeugdhulp, maar de mogelijkheden om persoonlijke verzorging vanuit de Zorgverzekeringswet te bieden worden ruimer. Per 1 januari 2018 valt het deel van de verzorging die 'verband houdt met een behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop' ook onder de Zorgverzekeringswet (zowel zorg in natura als persoonsgebonden budget). Gemeenten blijven verantwoordelijk voor verzorging indien die 'gericht is op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL)'. Hiermee wordt aangesloten bij hoe de zorg voor volwassenen is geregeld.

Vanaf 1 januari 2018 geldt daarom de volgende afbakening:

- Indien de verzorging bij jeugdigen verband houdt met de behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop, valt die zorg onder de Zorgverzekeringswet. Dit wordt geïndiceerd door de (kinder)verpleegkundige.
- Indien de verzorgende handelingen bij jeugdigen gericht zijn op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL), blijft die zorg onder de Jeugdwet vallen.

Persoonlijke verzorging vanuit de Jeugdwet bestaat uit:

1. Persoonlijke verzorging – ontwikkelen (gericht op doorstroom en uitstroom)
  2. Persoonlijke verzorging – stabiliseren (gericht op stabiel houden en voorkomen van achteruitgang)
- Persoonlijke verzorging – ontwikkelen

Voor wie	Resultaat gericht op
De Cliënt is leerbaar en de ondersteuning is in principe eindig, of kan overgaan in een lichtere vorm van Ondersteuning zoals Persoonlijke verzorging – stabiliseren.	Het aanleren en verbeteren van vaardigheden rondom persoonlijke hygiëne en lichamelijke basiszorg zodat de Cliënt deze taken (weer) zelfstandig of met behulp van zijn/haar omgeving kan uitvoeren. De Ondersteuning is gericht op het aanleren, oefenen en bestendigen van vaardigheden en gedrag.

- Persoonlijke verzorging – stabiliseren

Voor wie	Resultaat gericht op
De Cliënt is beperkt leerbaar. De aard van de vraag komt veelal voort uit een (chronische) aandoening.	De ondersteuning bestaat vooral uit het helpen bij, inslijten en of (deels) overnemen van taken in de persoonlijke hygiëne en lichamelijke basiszorg. De Ondersteuning kan bij verbetering overgaan in een situatie waarbij de Cliënt samen met zijn omgeving de beperkingen kan hanteren zonder aanvullende Ondersteuning. Bij verslechtering kan in samenspraak met de wijkverpleging worden beoordeeld of er sprake is van zorg waar de Zorgverzekeringswet (of Wlz) van toepassing is.

Behandeling individueel

Algemeen

Behandeling individueel is gericht op het verbeteren van opvoed- of opgroei problemen, psychische problemen en stoornissen.

De Cliënt is leerbaar, de Ondersteuning is in principe kortdurend en eindig of zal, zo mogelijk, overgaan in een lichtere vorm van Ondersteuning zoals Begeleiding.

Behandeling bestaat uit twee varianten:

- Behandeling individueel – ontwikkelen;
- Behandeling individueel – ontwikkelen Plus.

NB Het bestendigen van vaardigheden en gedrag valt onder begeleiding, niet onder behandeling

- Behandeling individueel – ontwikkelen

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>De cliënt is leerbaar. Voor die gezinnen/jeugdigen waarvoor een intensieve jeugdhulpinterventie nodig is, specifieke kennis, opleiding en ervaring nodig is, waarbij een gedragswetenschapper (bijvoorbeeld een orthopedagoog of gz-psycholoog) een deel van de hulp aan de cliënt zelf uitvoert. Interventies worden uitgevoerd middels strikt geprotocolleerde methodieken waarvoor specifieke bijscholing nodig is.</p> <p>Een gedragswetenschapper (bijvoorbeeld een orthopedagoog of gz-psycholoog) voert deels zelf de behandeling uit.</p>	<p>Gericht op het verbeteren van opvoed- of opgroei problemen, psychische problemen en stoornissen.</p> <p>De ondersteuning is in principe kortdurend en eindig of zal, zo mogelijk, overgaan in een lichtere vorm van Ondersteuning zoals Begeleiding.</p>

- Behandeling individueel – ontwikkelen Plus

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>De cliënt is leerbaar. Voor die gezinnen/jeugdigen waarvoor een intensieve Jeugdhulpinterventie– diagnose en/ of therapie - die wordt uitgevoerd door een gedragswetenschapper of specifiek medicus nodig is. Hieronder valt ook vraagverduidelijking bij Jeugdigen gericht op passende behandeling. Het is nodig dat er wordt gewerkt met een systematische en methodische werkwijze op basis van wetenschappelijke evidentie, ingegeven door ontwikkelingspsychologie of orthopedagogiek.</p>	<p>Gericht op het verbeteren van opvoed- of opgroei problemen, psychische problemen en stoornissen.</p> <p>De ondersteuning is in principe kortdurend en eindig of zal, zo mogelijk, overgaan in een lichtere vorm van Ondersteuning.</p>

2: Ondersteuning groep gericht op ontwikkeling en stabilisatie

Ondersteuning groep bestaat uit Begeleiding- en Behandeling groep en vervoer.

- Begeleiding groep

Begeleiding groep is gericht op een zinvolle daginvulling, dagstructuur, aanleren, oefenen, bestendigen of overnemen van vaardigheden en het ontplooiën van talenten om zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving te vergroten, dan wel achteruitgang te voorkomen.

We onderscheiden de volgende vormen van Begeleiding groep:

- Gericht op ontwikkeling (doorstroom en uitstroom)
  - Ontwikkelen
  - Ontwikkelen plus
- Gericht op stabiliseren (voorkomen van achteruitgang)
  - Stabiliseren en begeleiden bij;
  - Stabiliseren en overnemen;
  - Stabiliseren Plus

Voor alle vormen van ondersteuning groep geldt, dat de groepsgrootte passend en veilig moet zijn, zowel voor Cliënt als medewerkers.

Bij al deze producten kan er eventueel een opslag voor individueel vervoer of rolstoelvervoer toegekend worden door de gemeente.

- Begeleiding groep - ontwikkelen

Voor wie	Resultaat gericht op
----------	----------------------

<p>De Cliënt is leerbaar. Client die baat heeft bij groepsgewijs coachend ondersteunen door een zinvolle daginvulling te bieden. Het gaat om niet loonvormende activiteiten, dagstructuur, aanleren en stimuleren van (arbeids-)vaardigheden, verdienvermogen en ontplooiing van talenten</p>	<p>Zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving te vergroten. De Ondersteuning is gericht op door- of uitstroom richting scholing, werk, of vrijwilligerswerk. Uitstroom naar werk kan ook zijn uitstroom naar deels (al dan niet met Ondersteuning verrichten van) loonvormend werk. De Ondersteuning is gericht op het aanleren en bestendigen van vaardigheden en gedrag. Ondersteuning is in principe eindig, of kan overgaan in een lichtere vorm van begeleiding groep zoals begeleiding groep gericht op stabilisatie.</p>
--	--

- Begeleiding groep – ontwikkelen Plus

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Aanvullend op Ontwikkelen geldt dat bij Ontwikkelen Plus het altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.</p> <p>Voor die cliënten waarbij het nodig is dat op consultatiebasis een gedragswetenschapper, orthopedagoog of andere specialist actief meekijkt. Daarnaast heeft de client nodig dat door de aanbieder actief de samenwerking met andere ketenpartners wordt gezocht en dat zonodig, casusoverleg in samenspraak met de Lokale Teams wordt georganiseerd.</p>	<p>Zie begeleiding groep ontwikkelen</p>

- Begeleiding groep – stabiliseren en begeleiden bij

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Cliënten die structureel Ondersteuning en/ of toezicht nodig hebben. Het is groepsgewijze structurele Ondersteuning door zinvolle daginvulling, door niet loonvormende activiteiten, dagstructuur, en onderhouden van vaardigheden gericht op zelfredzaamheid, scholing, arbeid en talenten.</p> <p>De Cliënt en/ of zijn opvoeders ervaart/ ervaren op een of meerdere levensgebieden problemen bij het oplossen van problemen, het zelfstandig nemen van besluiten, het regelen van dagelijkse bezigheden en de dagelijkse routine. Cliënten zijn bij het voorkomen en/ of oplossen van problemen en het nemen van besluiten afhankelijk van anderen voor structuur en regie.</p> <p>De Cliënt beschikt over beperkte verandercapaciteit en heeft beperkt mogelijkheden tot ontwikkelen van vaardigheden of gedrag, maar kan wel zelf om hulp vragen.</p>	<p>Het doel is stabilisatie, behoud van zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving, en achteruitgang te voorkomen of te vertragen. Het samen doen, oefenen, bestendigen, en deels overnemen van vaardigheden en gedrag staan centraal.</p> <p>De Ondersteuning draagt indien nodig bij aan het ontlasten van de mantelzorg.</p> <p>De Ondersteuning kan langdurig zijn of overgaan in uitstroom naar scholing of met ondersteuning verrichten van (deels) loonvormend werk. Ook kan een cliënt uitstromen naar een situatie waarbij de cliënt samen met zijn omgeving de beperkingen kan hanteren zonder aanvullende Ondersteuning.</p>

- Begeleiding groep – stabiliseren en overnemen

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Bovenop begeleiding groep gericht op stabiliseren en helpen bij, of overnemen geldt dat het bij Stabiliseren Plus altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek waardoor de Cliënt een prikkelarme omgeving nodig heeft. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.</p>	<p>Het doel is stabilisatie, behoud van zelfredzaamheid, deelname aan de samenleving, en achteruitgang te voorkomen of te vertragen.</p> <p>Ondersteuning draagt zo nodig bij aan het ontlasten van de mantelzorg</p>

<p>Aanvullend kan er sprake zijn van extra hulp bij persoonlijke verzorging indien er sprake is van zware incontinentie waardoor meerdere keren per dagdeel een totale verschoning nodig is. Voor die cliënten waarbij het nodig is dat de aanbieder:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Afstemming met overige behandelaars in de keten zoekt; - Aanbieder ADL-zorg borgt indien noodzakelijk, ook als deze via bv de Zorgverzekeringswet loopt; - de medewerker op consultatiebasis de beschikking over een gedragswetenschapper of ter zake deskundige arts heeft. 	
---	--

- Begeleiding groep – stabiliseren Plus

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>Bovenop begeleiding groep gericht op stabiliseren en helpen bij, of overnemen geldt dat het bij Stabiliseren Plus altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek waardoor de Cliënt een prikkelarme omgeving nodig heeft. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.</p> <p>Aanvullend kan er sprake zijn van extra hulp bij persoonlijke verzorging indien er sprake is van zware incontinentie waardoor meerdere keren per dagdeel een totale verschoning nodig is. Voor die cliënten waarbij het nodig is dat de aanbieder:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Afstemming met overige behandelaars in de keten zoekt; - Aanbieder ADL-zorg borgt indien noodzakelijk, ook als deze via bv de Zorgverzekeringswet loopt; - de medewerker op consultatiebasis de beschikking over een gedragswetenschapper of ter zake deskundige arts heeft. 	<p>Het doel is stabilisatie, behoud van zelfredzaamheid, deelname aan de samenleving, en achteruitgang te voorkomen of te vertragen. Ondersteuning draagt zo nodig bij aan het ontlasten van de mantelzorger</p>

- Behandeling groep

Behandeling groep is gericht op het, in groepsverband, verbeteren van opvoed- of opgroei problemen, psychische problemen en stoornissen

De Cliënt is leerbaar, de Ondersteuning is in principe kortdurend en eindig of zal, zo mogelijk, overgaan in een lichtere vorm van Ondersteuning zoals Begeleiding groep.

Behandeling bestaat uit twee varianten:

1. Behandeling groep – ontwikkelen
2. Behandeling groep – ontwikkelen Plus

NB: Het bestendigen van vaardigheden en gedrag is begeleiding.

- Behandeling groep – ontwikkelen

Voor wie	Resultaat gericht op
<p>De Cliënt is leerbaar.</p> <p>Voor die cliënten waarvoor het nodig is dat een gerichte professionele interventie wordt ingezet, waarvoor specifieke kennis, opleiding en ervaring nodig is op het niveau van medicus of vaktherapeut en, waarbij een gedragswetenschapper (bijvoorbeeld een orthopedagoog of GZ-psychooloog) een deel van de hulp aan de Cliënt zelf uitvoert.</p> <p>Interventies worden uitgevoerd middels strikt geprotocolleerde methodieken waarvoor specifieke bijscholing nodig is.</p>	<p>Groepsgewijs wordt er gewerkt aan het verbeteren van de aandoening of stoornis, vaardigheden en gedrag om de zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving te vergroten. Ondersteuning is in principe kortdurend en eindig of zal, zo mogelijk, overgaan in een lichtere vorm van Ondersteuning zoals Begeleiding groep.</p>

• Behandeling groep – ontwikkelen Plus (jeugd)

Voor wie	Resultaat gericht op
De cliënt is leerbaar. Voor die gezinnen/jeugdigen waarvoor een intensieve Jeugdhulpinterventie– diagnose en/ of therapie - die wordt uitgevoerd door een gedragswetenschapper of specifiek medicus nodig is. Hieronder valt ook vraagverduidelijking bij Jeugdigen gericht op passende behandeling. Het is nodig dat er wordt gewerkt met een systematische en methodische werkwijze op basis van wetenschappelijke evidentie, ingegeven door ontwikkelingspsychologie of orthopedagogiek.	Zie behandeling groep ontwikkelen. Gericht op passende behandeling.

3: Wonen en logeren

Logeren

Voor wie	Resultaat gericht op
De Cliënten die in aanmerking komen voor logeren hebben een complexe hulpvraag en ontvangen vaak langdurig ondersteuning van mantelzorgers. Cliënten hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden. Toezicht of nabijheid is nodig.	Ontlasting van de ouders/mantelzorger

4: Jeugdhulp met verblijf en jeugdhulp crisis

Voor wie	Resultaat gericht op
Voor die jeugdigen voor wie ambulante ondersteuning of behandeling/begeleiding groep niet toereikend is en voor wie pleegzorg niet beschikbaar of geschikt is. In geval van crisisplaatsing in het vrijwillige kader is een interventie van SEZ of Veilig Thuis noodzakelijk.	Het bieden van een veilige en stabiele opgroeiomgeving, wanneer daar in de thuissituatie geen invulling aan kan worden gegeven. De jeugdige wordt professionele ondersteuning en hulpverlening geboden, naar gelang zijn behoefte en/of beperking, passend bij zijn achtergrond.

5: Generalistische basis GGZ

Voor wie	Resultaat gericht op
Jeugdigen bij wie een (vermoeden is van) een DSM IV/V benoemde stoornis; en matige of (hoog) ernstige psychische klachten waarbij sprake is van een matige complexiteit van de klachten, een beperkt risico en het beloop van de klachten beantwoordt aan de criteria van de DSM IV/V.	Zorg en ondersteuning die gericht is op het herstel of voorkoming van (verergering van) een psychische stoornis.

6: Specialistische geestelijke gezondheidszorg

Voor wie	Resultaat gericht op
Jeugdigen bij wie een vermoeden is van een (vermoeden van) een DSM IV/V benoemde stoornis; en een hoge complexiteit van de klachten of een hoog risico.	Zorg en ondersteuning die gericht is op het herstel of voorkoming van verergering van een psychische stoornis

7: Ernstige Enkelvoudige Dyslexie

Voor wie	Resultaat gericht op

Jeugdigen van 7 tot en met 12 jaar, waarbij voldaan is aan de afspraken opgenomen in het protocol dyslexie.	Het doel van de behandeling is het behalen van een functioneel niveau van technisch lezen en spellen.
---	---

8: Kindergeneeskunde (curatieve GGZ door kinderartsen)

Voor wie	Resultaat gericht op
Jeugdigen met (een vermoeden van) ADHD of psychosociale problematiek.	Zorg en ondersteuning ADHD die gericht is op voorkoming of verergering van klachten als gevolg van ADHD. Kortdurende behandeling van of onderzoek naar niet nader geduide psychosociale problematiek door kinderartsen van jeugdigen. De behandeling/ het onderzoek is kortdurend omdat het dient te worden gezien als het voortraject van onder andere een behandeling door een psychiater of een doorverwijzing naar het lokale team.